

Spis treści

1. Wstęp	9
1.1. Wprowadzenie z elementami o charakterze osobistym	9
1.2. Ryzyko i niepewność	14
1.3. Obraz świata wczoraj i dziś	18
1.4. Obraz ryzyka	22
2. Zdrowie a ryzyko	24
2.1. Największa plaga w starożytności	24
2.2. Przyczyny epidemii w średniowiecznej Polsce	25
2.3. Choroby wywołujące epidemie	30
2.4. Zagrożenia w postaci głodu i zimna	31
2.5. Zachowanie człowieka wobec zagrożeń	35
2.6. Broń palna	38
2.7. Ryzyko społeczne	39
2.8. Wybrane mierniki ryzyka społecznego	41
3. Hazard	46
3.1. Paradoks Monty Halla	46
3.2. Gry hazardowe	47
3.3. Gry hazardowe w Polsce	49
3.4. Podejście do hazardu	51
3.5. Stosunek do ryzyka a hazard	55
3.6. Nauka a hazard	56
4. Teoria poznania	58
4.1. Starożytni Grecy	58
4.2. Średniowiecze	62
4.3. Czasy nowożytne	62
4.4. Początki nowoczesności	65
4.5. Filozofia bytu	68
4.6. Metody pozyskiwania wiedzy naukowej	72

5. Matematyczne przyczynki do pomiaru ryzyka.....	80
5.1. Początki stosowania rachunku prawdopodobieństwa.....	80
5.2. Prognozowanie przyszłości.....	85
5.3. Wartość oczekiwana.....	88
5.4. Ograniczony dostęp do danych.....	89
5.5. Rozkład normalny.....	93
5.6. Koncepcja użyteczności i jej zastosowanie w ekonomii.....	96
5.7. Współczesne podejście do użyteczności w teorii decyzji.....	98
5.8. Wpływ czasu i wielkości inwestycji.....	101
6. Podejmowanie decyzji.....	106
6.1. Wprowadzenie.....	106
6.2. Teoria agencji.....	108
6.3. Podstawy teorii racjonalnego działania.....	111
6.4. Modele i symulacja.....	113
6.5. Zasada optymalizacji.....	117
6.6. Zasada racjonalnego działania i indywidualny wybór.....	119
6.7. Zasada racjonalnego działania i zbiorowe wybory a teoria systemów.....	121
6.8. Strukturalna presja na indywidualne zachowania.....	124
6.9. Teoria strukturacji.....	125
7. Antropologia a ryzyko.....	126
7.1. Antropologia kulturowa i ekonomiczna a ryzyko.....	126
7.2. Obraz początków istot ludzkich.....	128
7.3. Obraz początków cywilizacji.....	131
7.4. Obraz powstania miasta.....	133
7.5. Inne aspekty powstania cywilizacji.....	135
7.6. Instytucjonalne mechanizmy zapewniania sprawiedliwości ekonomicznej.....	138
7.7. Percepcja ryzyka w społeczeństwie.....	140
7.8. Metody działania w ryzykownych sytuacjach.....	142
7.9. Publiczna świadomość ryzyka.....	142
7.10. Indywidualna percepcja ryzyka.....	144
7.11. Ryzyko obserwatora i meta-obserwatora.....	150
7.12. Podejmowanie decyzji w społeczeństwie.....	152
7.13. Zniekształcenia percepcji ryzyka.....	154
7.14. Instytucjonalne formy podejmowania decyzji – racjonalność hierarchiczna i rynkowa.....	156

8. Banki a ryzyko	160
8.1. Krótka historia długu	160
8.2. Przyjmowanie depozytów	161
8.3. Lichwa	163
8.4. Rezerwy a działalność bankowa	164
8.5. Umowa depozytu płatnego na każde żądanie	168
8.6. Bankowe decyzje dotyczące finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych	172
8.7. Szacowanie ryzyka kredytowego w banku	174
8.8. Wartość narażona na ryzyko	176
8.9. Dylematy etyczne w bankowości	178
9. Ekonomia a ryzyko	182
9.1. Ekonomia gospodarstwa domowego – krótki kurs ekonomii osobistej	182
9.2. Założenia ekonomii a ryzyko	188
9.3. Krótka historia wybranych kategorii ekonomicznych	189
9.4. Ekonomia kapitalizmu	192
9.5. Kredyt bankowy	197
9.6. System rezerwy częściowej	199
9.7. Działania w obszarze nauk przyrodniczych i w ekonomii	201
9.8. Ekonomia i etyka	204
9.9. Natura ekonomii	207
9.10. Wpływ etyki na ekonomię	210
10. Ekonomia polityczna i wartości	211
10.1. Kapitalizm u Marksa	211
10.2. Porządek natury	216
10.3. Wartości w polityce	217
10.4. Wartości u Taylora	218
10.5. Moralność a zysk w bankowości	220
11. Zakończenie	223
Załącznik. Narodziny czarnego łabędzia	233
1. Wstęp	233
2. Geneza czarnego łabędzia	233
3. Proces pozyskiwania wiedzy	235
4. Estetyka	236
5. Wizje człowieka i wszechświata	237
6. Poezja	238